

разнообразието при индивидуализирането на типа. Особено при пресъздаването на най-скритите, тъмни и неуловими движения на душата, на разяждащия я конфликт между pro и contra. Това е подходът на един диалектически устроен ум, който изпитва „удоволствие от търсене на аргументи за другата позиция“ (38). Тук безспорно си казва думата ерудицията му в областта на философията. Както и в областта на глъбинната психология на Фройд, която се опита да осветли конфликтите между съзнателно и безсъзнателно, да мотивира много странни на пръв поглед човешки постъпки. Ако някои критици говорят за сух и жилав психологизъм при Стаматов, ако при Д. Шишманов може да се говори за особен финес при пресъздаване на любовното чувство (Олга Янкова, Стоян Танев - „Хайлайф“), Димовият психологизъм впечатлява с мащабността си. Точно с онова, с което впечатляват неговите литературни персонажи - мъже и жени. При това докато българските му колеги-предшественици и съвременници, си служат преди всичко с класическата повествователна техника на „всезнаещия разказвач“ - Стаматов например обсебва изцяло повествованието - той е неумолимият прокурор и арбитър едновременно, Димов си служи с различни и модерни наративни техники. По този начин обогатява изложението с нови гледни точки и то зазвучава полифонично. Писателят разкрива същността на характера не само в дългите вътрешни монолози (Фани Хорн, Адриана, Гайтанов), но и чрез т. нар. в т о р и , скрит диалог, който „тече“ паралелно с първия диалог в сладкарницата - между Адриана и Мария („Роман без заглавие“). Той, за разлика от другия, озвучения, е даден в скоби. Както и „двойственият диалог“ между Зара и Мария във вилата на татко Пиер в малкия провинциален град („Тютюн“).

Жени със сложна душевност, Димовите персонажи обичат да се само-разкриват, да се само-анализират, да се само-бичуват. Такива са Елена, Адриана, късната Ирина. Но най-вече такава е Фани Хорн. Психологическият портрет на Елена Петрашева се дообогатява не само от характеристиките, които ѝ прави повествователят, но и от тези на Бенц, брат ѝ, Андерсон, Хиршфогел. Дори и от характеристиките на настойника ѝ. Но именно от психологическа гледна точка най-интересен, а може би и най-достоверен е *автопортретът ѝ* - не само защото се познава най-добре, но и защото е най-откровена и честна към себе си. Въпреки че е толкова млада, тя си е изработила вече своя „философия“ на изкуството да съблазнява мъже, чието приложение дава изключителни резултати. У нея има един своеобразен